

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archiducesane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

INVITARE DE PRENUMERAȚIUNE

la

„Telegraful Român“:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Adresele ne rugăm a se scrie curat; a se pune posta ultimă, și în loc de epistole de prenumerațiune recomandăm onor. public asignatele postale, (Posta-Utalyány — Post-Anweisung) ca împreunate cu spese mai puține și mai sigure pentru înaintarea banilor de prenumerațiune.

Acei p. t. domni, cari și înțoiesc abonamentul, sînt rugați a ne avisa de timpuriu, pentru ca să ne scim orienta cu tipărirea esemplarelor, și a lipi adresele dlor pre asignatele postale. Și unii și alții sînt poftiți a se adresa la Editura „Telegrafului Român” în Sibiu. Colectanților de 10 prenumerațiuni li se dă un exemplariu gratis.

Revista politică.

Sibiu, în 5 Octomvre.

În ședința de Mercuri a casei deputaților din dieta Ungariei s'a prezentat proiecte de legi privitoare la întreținerea curței prea înalte; la administrațiunea Bosniei și Erțegovinei; la împreunarea Noului Seghedin cu Seghedinul. Asemenea ministrul de honveți substerne un proiect despre stabilirea efectivului armatei pentru cei mai de aproape dece ani și despre contingentul de recruți din anul următoriu. Desbateri însă n'au fost. Tot cam de așa natură au fost și cele ce s'au petrecut în acea și în casa magnaților.

În afacerea spriginirii celor loviți de miserie din Ungaria și a suspendării execuțiunilor de dare în ținuturile atinse de miserie au sosit la ministeriul ungueresc mai multe petițiuni. Ministrul a îndreptat hârtii la respectivele comitate, prin care se promite tot felul de ajutoriu, declarând totodată, că s'a pus în înțelegere cu ministrul de finanțe pentru suspendarea execuțiunilor din mai multe părți ale Ungariei.

Zsivkovics cap de secțiune a plecat dela Agram la Budapesta spre a lua parte la desbaterile deputațiunei regnicolare.

Alegerile din urmă din senatul imperial austriac, respective din casa deputaților au surprins lumea politică din Austro-Ungaria. Chiar diarele „constituționale” recunosc, că partida aceasta este de astădată invinsă. Fasa aceasta, cam neașteptată, o privesc unele foi drept de o revoluțiune în referențele partidelor din Austria. „S. d. Tageblatt” dice, că această fasă are mai același efect cum ar avea bunăoară impregiurarea, dacă în dieta Ungariei un Polit și naționalitățile nemaghiare ar câștiga maioritatea și ar reduce maioritatea maghiară la minoritate.

Din Praga se telegrafează, că Taaffe asceaptă rezultatul desbaterii adresei ca respuns la cuvântul de tron, pentruca după aceasta să propună întregirea ministeriului.

Purtarea Polonilor din casa deputaților a senatului imperial o califică o foaie vienesă drept de o ședere între doue scaune. Resultatul unei astfelu de procederi e cam periculos.

Călătoria principelui Bismarck încă tot mai oferă materie de corespondențe la diare. Dl Blovitz transpune diarului „Times” un raport cam întârziat, scris de un Spaniol, care a avut legături cu afacerea Hohenzolernilor ca candidați la tronul Spaniei în 1870. Persoana aceasta a remas de atunci în relațiuni cu persoane de cea mai înaltă pozițiune din Germania. În raportul din cestiune se dice între altele: Rusia și Austria se simțiau cam neliniscite de puterea impunătoare, la care ajunse Germania în urma războiului frances, de unde se ivi și oare care receală, pe care a mulcomit-o întâlnirea celor trei împărați. Cu ocaziunea acestei întâlniri s'a făcut un arangiament asupra despăgubirilor, ce aveau să le capete celelalte două puteri, pentruca situațiunea să se complaneze. Rusiei i se dedu mână liberă de a bate pe Turcia și de a domina Marea-neagră. Austria să guverneze preste Dunăre, ear Germania să remână doamnă absolută a Rinului. Esecutarea acestui proiect s'a început cu cea dintâiu puscătură din Bosnia și Erțegovina și a avut de urmare tratatul dela San Stefano. În fine Germania și Austria s'au convins că Rusia ia pentru sine prea mult și la congresul din Berlin au sternit nemulțămirea Rusiei, alăturându-se lângă nisuițele celorlalte puteri de a reduce cât se poate cuceririle rusesci. Atitudinea aceasta a dat ansă la apropierea dintre Germania și Austria. Conte Andrassy în ajutorul retragerii sale a întervenit la Bismarck pentru realizarea unei înțelegeri între Germania și Austria cu scop, de a ține pe Rusia între marginile prescise de congresul din Berlin. Este până acum un secret dacă a fost vorba și de o transacțiune în privința cuceririlor noue și pacifice ale Austriei. Germania dorește a împinge pe Austria spre țările slavice și fiindcă dorește ca Austria să se estindă în partea aceea, nu va avea nimica în contra cuceririlor de felul acesta. Sigur este că cu ocaziunea negoțiarilor mai din urmă basa discușiunei a fost a ține pe Rusia între marginile corespunđtoare. În același timp Bismarck nu ascunde, că este hotărît a paralisa aspirațiunile italiene și în timpul mai nou nu mai documentează simpatii pentru Italia. Aceasta a fost baza tuturor negoțiarilor dela Viena și de alte națiuni s'a vorbit prea puțin. Trebuie să adaug, că încă nu sînt cunoscute toate câte s'au petrecut între principele Bismarck și dl Teisserenc de Bort. Se înțelege de sine, că Bismarck n'a făcut visita pentruca să spună lucruri neplăcute ambasadorului frances. De aceea principele a fost foarte amabil și plin de asigurări amicabile... El

a declarat, că scie pe deplin apleții simțemintele națiunei francese; este însă lucrul guvernelor de a le sterge prin o apropiere reciprocă și de a da națiunilor respective un esemplu de bunăvoință reciprocă. El a declarat mai departe — și aceasta încă nu este până acum cunoscut — că este datorința tuturor națiunilor monarchice din Europa de a urmări cu cea mai mare atențiune evenemintele din Francia, de oare ce Francia nu este despărțită de Europa, bunăoară ca republica americană, prin Oceanul atlantic, dară s'a grăbit a adauge, că până când în fruntea guvernului sînt bărbați ca Grévy și Waddington, Europa n'are nici o causă de a se teme.

În Francia tocma acum în zilele trecute s'a petrecut un lucru care atrage atențiunea Europei, și care poate avea urmări necalculabile pentru Francia și Europa, cu toate că lucrul în sine nu este tocma mare. Este știut că o parte dintre comunații esilați și deținuți în Caledonia nouă s'au amnestiat și este aproape timpul, după presemne, când se vor amnestia și ceilalți, cari mai sînt în ecsil și deținuți. Comuna din Paris n'a avut ce să lucre decât să aleagă pre un anumit Humbert, comunard vestit și compromis în 1871, în sinul ei. Alegerea aceasta dovedesce ce spirit este în Paris, în inima Franciei. Această impregiurare este un semn, că republica are mai mulți inimi în Francia decât în afară.

Incheiam cu ce-va foarte caracteristic în ziua de astăzi. Din Italia superioară se scrie lui „P. Ll.” că „principele roșu” (Gierome Napoleon) a fost primit în castelul regelui Italiei dela Monza ca un principe după sânge, ba ca un principe domnitoriu, dânduise toată atențiunea, nu numai din partea curții, ci și din partea ambasadorului Germaniei și Austro-Ungariei.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Sibiu, 3/15 Octomvre. (Dela adunarea generală a comitatului Sibiului). Marți în 2/14 Octomvre la 9 oare înainte de meazădi dl. comite suprem și comite săses Fridiric Wächter a deschis ședința.

Mai întâiu s'au publicat legile urmate dela adunarea din urmă încoace și apoi s'au votat budgetul pe 1880. După aceste au urmat mai multe emise ministeriale și adevă: unul privitoriu la suma de 120 fl erogată cu ocaziunea adresei omagiale a nuntei de argint a Măjestaților lor. Emisul ordonă ca în viitoriu asemenea erogațiuni să nu se mai ia din cassa domesticală. Acest emis precum și un statut despre întrebunțarea banilor incurși din pedepse se primesc, cel dintâiu spre știință și cel din urmă fără desbateri de conclud al adunării.

Altui emis despre incuarterarea soldaților a urmat concludul: Oficiul comitatens să se recerce a statorii în înțelegere cu autoritatea militară

localitățile în care să se așeze stabil soldatii, pentru ca oficiul să ia mai departe dispozițiunile de lipsă. În legătură cu măsura aceasta se decide a se institui trei comisiuni una în Sibiu alta în Sebeș și a treia pentru comunele Turnișor și Gusterița, care în înțelegere cu autoritatea militară să îngrijească de localități pentru incuarterări stabile. Compunerea comisiunilor pe partea civilă s'a încredințat vicecomitiatului.

Se ia, la propunerea dep. Wolff, cu părere de reu spre știință confirmarea alegerii D-rului Păcurar de primar al Sebeșului.

La ordine vine alegerea primului vice-notariu. Acesteia a premers alegerea comisiunei de candidare. Adunarea alege pe membrii de mai nainte: Kapp, Dr. Arz și Dr. Aurel Brote, Dl. comite suprem din parte și denumesce pe Dr. Păcurar, Steiner și pe noul membru abatele St. György. După o intrerupere de ¼ oară la redeschiderea ședinței, presidiul comunică adunării, că numai Al. Szöts a concurs la postul de prim-vice-notariu și recomandă alegerea acestuia. După ce dep. Preda propune aclamarea concurrentului, eara dep. Wolff în numele celor de o părere cu densusul declară, a nu participa la alegerea aceasta, presidiul enuncie pe dl Al. Szöts ales de prim-vice-notariu.

Se ia, mai departe, spre știință emisul privitoriu la pensionarea casierului comitatens F. Sander cu 312 fl. 12 cr. și a controlorului comitatens L. Bertleff cu 525 fl. și în locul celui dintâiu se alege cu aclamațiune Otto Herbert, eară în locul celui de al doilea R. Iahn. Luându-se spre știință emisul ministerial în privința casării concludului în afacerea pensiunei lui W. Löw — se alege o comisiune pentru prăsiere de cai. President al acestei comisiuni este C. Schobesberger, membrii: Kreutzer, Mös, Schemel, Lebu, Hubner și Gündisch.

Se primesc statutul pentru clădirea drumurilor și stilisarea dorită de ministeriu în privința împărțitorilor de epistole.

Se aleg membrii în comisiunile din care unii au eșit conform legii prin soarte, alții eară parte depărțându-se din comitat sau murind. Așa în comisiunea verificătoare s'au ales: Hufnagel, Kast, Boiu, Schopf și Neugeboren. Presidenti în comisiunile electorale fură aleși; Kapp, Hochmeister, Schochterus, Balomiri, Leonhard, Roth, Löw, Papp, W. Klein, G. Binder, Stenzel, Fleischer, Drotteff jun. și Schullerus. Se decide mai departe terminul pentru alegerile suplinitoare pe 3 Decemvre.

În locul celor ce fură scoși prin soarte din comisiunea administrativă: Sill, Boiu, Dr. Nemeș, Meltzer și contele Schweinitz se alege: Dietrich, Sill, Meltzer, Dr. Nemeș, și Schmidt. În comisiunea pentru cai de remonță se alege presidenti: Hochmeister și de Werthern. De asemenea se alege adv. Sill suplent al fiscalului comitatens și adjunctii pretorilor se denulesc suplenti ai acestora.

Se iau spre știință mai multe hârtii venite din diverse comitate ale Un-

garii spre a fi spriginite și de adunarea generală a acestui comitat.

La propunerea vice-comișiatului se decide o creștere de contribuțiune de 2% pe anii 1880 și 1881 în favoarea fondului bolnavilor. Se încuviințează vinderea unor imobilități erariului din partea comunelor Boița și Porcesci, tot așa un statut, conform căruia se deobligă pretorii a transpune la destinațiunea lor banii și lucrurile de preț, ce incurg la dănsii. Mai departe se decide a se administra averea jurisdicțiunilor încorporate la comitat separat în înțelesul destinațiunii acelei averi.

S'a încuviințat statutul spitalului civil „Francisc-Iosif” din loc și modificarea contribuțiunii după câni în Sibiu, pe când statutul comunei Săcădate în cauza îngrigirii de sêraci s'a decis a se remite comunei. S'a întărit statutul comunei Pianul de jos.

Dintre celelalte curenții amintim cererea cetății Sibiului de a se dispensa dela contribuțiunea la fondul drumurilor comitatense pe a. 1878; a Cîsnădiei de a i se sterge pretensiunile încasabile; a Orlatului de a se rectifica o intabulațiune greșită; a Poianei pentru înmulțirea salariului notarial; a Tâlmaciului pentru înființarea unui fond pentru sêraci; a Mercurei pentru cumpărarea unui imobil și a unei case comunale, cari toate s'au încuviințat.

La propunerea lui Boiu se decide a se transpune din nou comunei Cristian conlusul, prin care se hotărăse stergerea salariilor învățătoresci din bugetul comunal, spre a lua cestiunea din nou în considerațiune.

În cauza cererii comunei rom. cat. din Sibiu de a se dota scoala normală rom. cat. din loc din mijloacele comunei polit. cu 800 fl. pe an — fiind-că comuna polit. oferă numai 400 fl., abatele György însuși recurs.

Astăzi continuându-se ședința se respinge de astădată cererea fostului pretor în Mercurea Dimitrie Macelariu de a i se da pensiu. De asemenea se resping mai multe recursuri în afaceri de relacsațiuni, accise etc.

În fine se încuviințează și se dau absolutorii manipulanților dela diverse fonduri, cu ce la 10 oare înainte de ameași se încheie și ședința, alegând mai întâiu o comisiune care se verifică protocolul adunării.

Raport

despre adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului ținut în Făget în 26 27 August (7. 8. Septembrie) 1879.

(Încheiere *).

Ședința a IV,

din 27 August după ameași.

După deschiderea ședinței comisiunea specială emisă pentru censurarea proiectului d-l Dr. Atanasie Șandor despre imbinarea ortografiei etimologice cu cea fonetică, raportează și propune, ca numitul proiect să se poligrafeze și să se deie despărțimintelor spre studiere și referare presidiului, ear aceasta adunării generale. — Se primesce.

Comisiunea revêdătoare de socoșile cassei raportează, că socoșile le-au aflat în ordine și de aceea se află îndemnat de a propune, ca casarului Ioan Oprea să i se exprime mulțămîntă protocolară și să i se dea absolut. Tot de odată subșterne proiectul de buget, care se primesce în suma de 331 fl. În fine face propunerea și adunarea decide, ca licuidarea începută în privința asignării unui însemnat capital al reuniunii, ce se află ca competențe restante pe la membrii reuniunii, să se continue și despre rezultat să se raporteze adunării generale viitoare, ear restanțele

*) Ședința IV ni s'a trimis numai în zilele aceste. Red.

neîncasavere, comitetul să le șteargă din evidență.

Urmează apoi raportul comisiunii alesă pentru censurarea actelor relegate adunării generale, din care estrag următoarele propuneri mai însemnate:

a) Disertațiunile din anul trecut succedend, să se primească de bune. Se primesce.

b) În privința introducerii Abecedarului Vasile Petri cu ortografia fonetică, după ce în desbaterea acestui obiect important a luat parte: Ionaș Muntean, Drăgan și Marcu, se primesce propunerea lui Drăgan, ca de nou să se dea despărțimintelor spre studiere și referare la comitet, ear acesta adunării generale viitoare.

c) În privința înființării bibliotecelor în despărțiminte, se primesce a se susține usul de până aci.

d) În privința veduvei Oprea Murșan, care a recurs după ajutor în virtutea dreptului, ce l are fiind bărbatul ei membru ordinar, se decide ca comitetul reuniunii, după ce și va câștiga documentele necesare pentru constatarea serăciei veduvei amintite, să voteze un ajutor banal din fondul reuniunii.

Mai departe s'a decis:

De delegați ai reuniunii pentru sinodul eparchial din anul viitor 1880, se alege: Anton Musteș, învățător în Făget și Ioan Marcu. De al treilea notar al reuniunii s'a ales: Petru Borcan, învățător în Binis. Locul adunării generale din anul viitor s'a designat: Oravița.

În fine se decide a se sterge din evidența membrilor membrii repausați și se alege comisiunea pentru autentificarea protocolului, ear președintele încheie adunarea generală exprimând mulțămîntă eppului Ioan Popasu, protopresbiterului din Făget Atanasie Ioanoviciu, orașului Făget, județului cercuali din Făget, Lugoj, Bega și Birchiș pentru spriginul dat adunării, direcțiunii generale din Viena a societății călei ferate pentru favorul de călătorie precum și oaspeților, cari au onorat adunarea cu prezența lor.

La acest loc am a observa, că în aceasta și la ameași, s'a ținut un banchet, la care au participat preste 140 de persoane și la care s'au ținut mai multe toaste oficioase, și anume: pentru Maj. Lor, pentru clironomul principele Rudolf, pentru eppul Ioan Popasu, și pentru mandatarul seu Filaret Musta, pentru Reuniune și președintele ei, pentru ministrul de culte, pentru ppresbiterul Făgetului și al Siriei, pentru judeii cercuali amintiți în acest raport.

Astfel s'a terminat a IX adunare generală, despărțindu-se învățătorii diecesei Caransebeșului de cei din diecesa Aradului, cari au participat la adunare între stringeri de mâni colegiale și asigurări de a se revêde la adunarea generală din anul viitor și plecând toți cătră casă cu trăsurile puse la dispozițiune din partea județului cercuali Podraczky din Făget și Constantin Lazar din Birchiș. În fine am de a nota, că adunarea aceasta a fost foarte cercetată mai vèrtos din părțile Făgetului și Murșului și a reșit preste așteptare, ceea ce fie dis spre lauda acelor părți

Icane Marcu m. p.,
notariul reuniunii.

Varietăți.

*) (Principele de coroană Rudolf) va intra cât decurând în funcțiune la Locțiința c. r. din Praga, pentru a se deprinde în administrațiunea politică civilă.

*) (Necrolog). *Constanța Comșa* născută *Brote*, și-a încheiat cursul vieții sale pline de speranțe în 4/16 Octombrie la 4 oare după ameași în e-

tate de 22 ani, după grele suferințe, împărțită fiind cu sf. taine.

Rămășițele pămîntesci ale neuitatei repausate se vor înmormînta Sâmbătă în 6/18 Octombrie la 3 oare d. a. în cimiteriul din suburbiul Iosefin.

Sibiu, 4/16 Octombrie 1879.

Ana Brote, ca mamă, Demetriu Comșa, ca soțiu, în numele seu și al filor minoreni: Victor și Constanța. Aurel, Ana măr. Dr. At. Marienescu, Sabina, Emil, Eugen, Iustina măr. Dr. Săndeanu, Victor, Iulian și Liviu Brote, ca frățini.

*) (Petreceri musicale) se vor ține în localitățile casinei de aici: în 25 Octobrie, apoi în 8 și 22 Noiembrie și 13 Decembrie. Începutul precis la 8 oare seara.

*) (Taxe pentru miliție). Legislativile de dincoace și dincolo de Laita — spune „B. Corr.” — vor primi spre desbatere un proiect de lege despre încasarea taxelor pentru miliție atât în Ungaria, cât și în Austria. În înțelesul proiectului dela fie-care obligat, de a servi în armată se va încasa o taxă anuală, care va varia dela 1—100 fl., dacă deobligatul, din una sau altă cauză, va voi să fie scutit de serviciu în armată. Taxele aceste se încasează în ambe părțile monarhiei de ministerele de finanțe. Amendouă fondurile aceste se vor folosi nu numai pentru răniți și invalidi, ci cu abateri dela legea de apărare din 1868 și pentru spriginul veduvei și orfanilor dela soldații căduți în bătălie.

*) (Mulțămîntă publică). Subscrișul îmi țin de datorință a aduce în numele comitetului parochial mulțămîntă publică d-lui Iacob Popa, servitoriu de cancelarie la institutul „Albina” din Sibiu, care a binevoit a dona bisericeii noastre gr. ort. din Oarda inferioară două mănecări și un epatrachil foarte frumos și o „Psaltire bogată” în preț de 13 fl. 50 cr. Deedeu ca fapta evlaviosului donator se fie imitată.

Oarda inferioară 2 Octombrie 1879.

Laurențe Cutcan,
paroch gr. or.

*) În Cluj are să apară o foie nouă maghiară. Foia va reprezenta ideile *oposițiunii intr' unite*.

*) (Miseria în Biharea) este așa de mare încât „Bihar” se vede silit a chema asupra i atențiunea guvernului ca să pună mâna și să ajute cât va pute. În valea Crișului, unde până de curând erau în floare multe comune, astăzi domnesce lipsa și miseria. Moșia este aproape fără preț, pentru că nu este cine să o lucre. Poporațiunea trăiesce numai cu pâne și apă și în urma miseriei celei nesfêrșite atât este de apatică, încât nu se mai îngrigesc nici de țiua următoare. — În alte părți ale Ungariei de nord a erupt lingoarea-de-foame.

*) Cutremur de pămînt în Ungaria de meadă și. La cele raportate și de noi despre cutremurul din 10 l. c. st. n. mai adaugem după „N. P. J.” din Biserica-albă următoarele: Eri (se scrie la „N. P. J.” din 11 Octombrie) după ameași pe la 4^{3/4} oare a fost aici un cutremur mai mare de o durată de 8—10 secunde. Direcțiunea cutremurului a fost dela răsărit spre apus. Multe ziduri de case au crepat. La început cutremurul s'a manifestat prin sgușuri singurate, dară mai târziu s'a prefăcut într'o mișcare undulătoare. — Al doilea cutremur a fost la 7^{3/4} seara, de o durată numai de 2 până în 3 secunde, însă cu mult mai vehement ca cel dintăiu. Ochiurile dela ferestri se spârgeau și cădeau cu sgomot la pămînt, oroloagele s'au oprit în mersul lor, icoanele cădură de pe părăși, mese, paturi și alte mobile se mișcară dela locul lor. Multe hoarne (coșuri) au cădut, au sfêrmat coperișul și în unele casuri și plafondurile dela locuințe.

Timpul: negură, ploie + 10 Rëaumur. Înainte de cutremur a bătut un vânt înfricoșat, după care a urmat ploaie. Fiindcă în urma acestui cutremur se mai arăta din când în când câte o sguduitură, o mare parte din locuitori, ne mai fiind siguri în locuințele lor, au eșit pe afară, unde cu toată ploaia ce se versa, a petrecut toată noaptea. Pe la 3 oare 55 minute dimineața a fost cel din urmă, dar și mai puternic cutremur. A ținut numai 2 secunde, sgușuind din când în când. Mai multe case au cădut; multe au ramas cu crepături amenințătoare, încât locuitorii nu mai cutează a intra întrênsele. Astfelu stă lucrul și cu scoalele, în care deocamdată este sistată instrucțiunea. Edificiul gimnasial a pătimit foarte mult. În decursul țilei acesteia s'a suit termometrul până la + 14 graduri Rëaumur.

*) (Navigația pe Dunăre). După intervenirea ministrului Cogălniceanu agența vapoarelor austriace de navigațiune pe Dunăre, a regulat ca vaporul „Arpad”, când va sta la Kilia, să trimită o barcă pentru a lua pe călătorii din Kilia-Vechie, din Dobrogea, cu condițiune însă, că călătorii din acel oraș să nu ia cu dănsii în barcă decât puțin bagagiu.

*) (Societatea pentru cultura Românilor din Macedonia) s'a întrunit la Universitate în țiuva de 30 Septembrie, și și-a ales comitetul, compus din 35 persoane, între cari figurează P. S. S. Mitropolitul Primat, Em. St. Episcopul Atanasie, Em. Sa Episcopul Dunării de jos, prințul D. Ghica și alte persoane însemnate. Cu această ocaziune, părăntele Chiriac a dat citire unui memoriu arătând frumosele rezultate ale misiunii ce a întreprins, și declarând că pune la dispoziția comitetului societății biblioteca de 60,000 volume ce a adunat singur.

Nu ne putem oprî de a exprima călduroasele noastre mulțămiri neobositului și demnului de toată lauda archimandrit Chiriac, care n'a cruțat și nu cruță nimic pentru realizarea românescului scop ce și-a propus. Sîntem convinși, că comitetul acestei societăți, în vederea sacrificiilor imense ale părintelui Chiriac, va avê grijă a'i procura mijloacele materiale, spre a putê să și continue opera cu succes. „R.”

*) (Ofrandele pentru Seghedin). În total s'au primit pentru nenorociții inundați din acea parte 2,622,700 florini. Adeacă 1,905,800 fl. destinați numai pentru oraș, 639,500 fl. pentru Seghedin și comunele dimpregiur, 41,100 fl. numai pentru comunele din giurul orașului și 36,300 fl. cu diferite destinații anume pe localități.

Aceste sume au fost dăruite astfel: Ungaria 872,800 fl., Austria 529,900 fl., Germania 396,100 fl., Franca 270,700 fl., Englitera 144,600 fl., casa imperială austro-ungară 72,800 fl., America de nord 63,100 fl., Italia 50,300 fl., România 37,000 fl., Elveția 36,800 fl., Belgia 31,800 fl., Rusia 30,500 fl., Statele de jos 29,100 fl., Egiptul 15,400 fl., Turcia 14,400 fl., armata austriacă 500 fl., China 4,200 fl., India resăriteană 3,100 fl., Svedia și Norvegia 2,300 fl., Grecia 1,700 fl., Portugalia 1,300 fl., Spania 1,300 fl., Tunisia 1,200 fl., Cuba 1000 fl., republica argentină 1000 fl., Danemarca 700 fl., Erțegovina 675 fl., Columbia 600 fl., Serbia 564 fl., Persia 440 fl., Uruguay 426 fl., Mecsico 250 fl. și Haiti 229 fl.

După cum se vede, România este după mărimea ofrandei al nouëlea între cei 33 donatori. „R.”

*) (Calea ferată Ploesci-Predeal). „Diarul Epoche” din Bucuresci anunță, că la 29 ale lunei trecute a percurt prima locomotivă de la Ploesci direct la Predeal în urma cărui

fapt această linie se poate considera ca terminată. Am dori să aflăm ceva în această privință și de la Monitorul oficial din București.

* (O familie istorică evreiască). La Șumla s'a prezentat deunăzi capului de district o familie evreiască, plângându-se că este supusă la plata contribuțiilor de cari a fost scutită sub stăpânirea turcească, și cerând să fie scutită și de aci înainte.

— Dar pentru ce? întrebă surprins capul districtului.

— Noi suntem Evrei renumiți din Ungaria; pe noi ne-au scutit sultanii de toate dările, și pentru care posedăm și firmanul.

— Pentru care faptă vi s'a dat acest privilegiu?

— Am predat orașul Pesta Turcilor

Și într'adevăr s'a constatat, că această familie istorică are de străbuni pe aceia, cari în secolul trecut, când Turcii asediaseră Pesta, le-au deschis porțile cetății. Cu toate acestea, capul districtului nu a voit să recunoască acest privilegiu, obligând pe reclamanți, de a plăti dările ca și ceilalți locuitori.

* (Tunelul St.-Gothard). După nise date statistice de curând publicate, nu mai erau, la 31 Iulie trecut, decât 1294 metre de săpat spre a termina părănderea muntelui St. Gothard. În acea lună lucrările înaintară cu 202 metre. Mergând astfel străpungerea tunelului, care s'a început la 1872, se va afla terminată prin luna Ianuarie sau Februarie viitor. Toți din cele 14,920 metre, ce va măsura tunelul, nu sunt încă decât 7594 complet terminate. Cheltuiala trece de 41 milioane franci, și se întrebuintează în termin de mijloc 2630 lucrători pe zi la lucru.

* (Boala nouă) spun foile rusești s'a ivit în Tiflis și în alte părți ale Caucasului. Boala aceasta s'a terminat în toate casurile apărute cu moarte. Cursul boalei este foarte repede. Cel cuprins de boală simte, că îl mănă în anumite părți ale corpului, mâinile se înroșesc și îndată se arată și bube. Aceste, la început par foarte neînsemnate pe urmă cresc așa de repede încât după câteva oare corpul este numai un bulgăru de carne și fără de nici o formă. Bubele se deschid și din ele curge o coptură groasă și galbănă. Pe urmă pelea devine vătăată și cu aceasta intră și agonia. — Medicii rusești încă n'au putut da de leacul acestei boale. — Cel dintâiu cas s'a arătat la Tiflis în 3 Septembrie și până la 16 Septembrie au murit 22 persoane de boala aceasta.

* (Probe bune). Un robust țeran intră la tîrg într'un restaurant, și dă ordine a i se aduce mai multe porțiuni de mâncare în același timp. După câteva momente chelnerul îi pune dinainte porțiunile cerute și servite cu parcimonia obicinuită. Țeranul le privesce una după alta, apoi dice:

— Bine, probele d-tale îmi vin la socoteală; acum adămi mîncarea.

* (Centenari fumători). Diarele din Londra raportează cazul unei bătrâne femei irlandeze, a cărei sănătate a resistat până astăzi, măcar că e fumătoare. E vorba de mistress Peter Macpherson, care se află astăzi de minune, măcar că are 105 ani și 8 luni. Ca toate femeile din popor în Irlanda văduva Macpherson a fumat cu pipa dela etatea pubertății până astăzi. Un alt cas remarcabil de longevitate este al lui William Beevoun, din Hay (Breconshire), care a murit în etatea de 105 ani, fără să fi cunoscut vre-odată boală sau medic.

* (Explosiunea unei scrisori). Se scie că în Statele Unite este obiceiul de a trimite prin postă

fel de fel de lucruri stranii. Câte odată însă aceste fantasii sînt urmate de inconveniente serioase: Nu de mult subdirectorului poștei din Manchester (Virginia) i se făcu o surpriză foarte neplăcută. El timbra repede și fără umbră de vr'o bănuială scrisorile ce trebuia se espedeze la Richmond; o experiență dilnică îl convinsese de mult, că această operație nu prezentă nici un pericol; de odată însă fu scos din aceea idee. În momentul când aplică stampila pe o scrisoare, aceasta făcu explozie sub nasul lui. Plicul ei rupându-se numai decât, îi sări în ochi și îi pârli genele, sprâncenele și părul. Câte-va bucăți din hârtie dăeră foc la un teanc de alte scrisori, cari n'au putut fi scăpate de o ardere completă, decât cu mare osteneală. Făcându-se cercetările cuvenite s'a constatat, că explozia a fost cauzată de nise capse de hârtie trimise prin postă și în plic, în contra regulamentului formal în această privință. Directorul general al poștelor a ordonat o anchetă pentru descoperirea autorului scrisorii.

(O pisică moartă de supărare). O pisică să moară de supărare, eacă ceva ce pare ori cui cam curios dacă nu imposibil și cu toate aceste lucrul s'a întîmplat nu de mult într'un hotel din orașul Bergere.

Bucătăreasa acestui otel căpătase afecția unei pisici albe, pe care o adora; toată ziua o mîngăia; noaptea o culca lângă ea, și dormia un somn dulce îngănat de torsăturile iubitei sale; dimineața cele două amice se scoboriau împreună pentru a nu se mai părăsi toată ziua: această iubire atât de mare era admirată de toți vecinii.

Dar la vre-o câteva zile bucătăreasa părăsesce otelul și lasă pe pisica noastră în voia tristului ei destin biată ființă perde pofta de mâncare și de beutură: nu mai e amor, nu mai e veselie! Se vede scotocind mai în tîiu cu grijă prin toate lucrurile pe unde trecuse stăpâna sa și chemînd-o cu miolăturile ei plîngătoare; în fine într'o dimineață o găsesce moartă înaintea ușei camerei pe care o ocupase infidela bucătăreasă.

Din partea unui căne ar fi un lucru natural, dar de la o pisică e extraordinar.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Berlin, 17 Octomvre n. După „Nord. Allg. Ztg.“ ministrul contele Stollberg a făcut în comitetul consiliului federal pentru afacerile esterne deslușirea dorită asupra situației politice actuale. Membrii comitetului au fost foarte satisfăcuți.

Negoțiarile cu Austro-Ungaria despre ajutorul juridic reciproc au ajuns în multe puncte la o înțelegere. Comisarii austro-unguresci au plecat.

București, 17 Octomvre n. Președintele a declarat în cameră: Comitetul delegaților va prezenta mâne un nou proiect pentru rezolvarea cestiunii israelite.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Coloniști români între Ruteni și Poloni.

(Urmare.)

Din documentele respective și din alte mijloace subsidiare numite în consemnarea isvoarelor (vezi Memoriile Academiei. Red.) se poate totdeodată vedea, că cele mai multe din deserturile și pustietățile pomenite s'au

aflat pe teritoriul din care isvorăsc San, mai cu samă pe teritoriul fluvial al Sanului și al Dnistrului de sus, și că prin urmare aici satele românesci au fost mai numeroase ca aiurea. Nu puține momente însă ne fac să presupunem, că colonii românesci au fost tot atât de numeroase și pe teritoriul fluvial al Stryjului, al Swicei și Lomnicei. Aceasta ne o indică înainte de toate împregiurarea aceea, că aici au fost raporturi de teren analoge și că d. e. împregiurul Tuchlei (cercul Stryj, posta Skole) încă pela anul 1591 s'au înființat sate de cătră principele Constantin Ostrogski, cari — precum se vede din contestul unui document respectiv — de sigur se țin de șirul coloniilor „române“. Această presupunere se întărește cu deosebire prin fapta aceea că pe teritoriul marcat prin teritoriile fluviale ale Stryjului, Swicei și Lomnicei s'au susținut și astăzi încă nume topografice care cu claritate suprinzătoare indică originea română și cari sînt de a se explica numai din limba aceasta și nu din alta. Astfel aflăm — astrăgînd de la numărul mare al diverselor Syhla, Magura, Klyrva și altor apelative foarte răspândite în Carpații de mijloc — pe teritoriul tocmai însemnat în special încă o Szebela veche și una mică, o Cobură, un Lupatul, un Pinu, o Hyrlata, un Pekuiu (numit și Pikuj și Pikul), un Solagan, o Ilsa Mohyla o Dragosa werch, un Dragulec un Tusul, un Gurgulat, o Pianula, un Troian, o Neagra și un Niagryn; apoi mai aflăm acolo un Syhlos, de mai multe ori un Hrun, o Kihola (recte Bihola), o Woloska și în ținutul de la Rozanka wyzna o culme de munte anume Wolosiany, un Gorgan llemskij și de mai multe ori un Gorgan fără conume special, un Kanus mic și mare, un Plaiu, un Pietros, o Lopusna, precum și un Brustar, o Bania, un Szozyworys, un Czerbul și multe alte numiri de munți, păduri, strimtori, văi, isvoare șcl. însemnate pe cartea specială, ce mi stă la dispoziție și desfășurate sus în deosebi. Și numele Woloska wies, Bolechow woloski și Woloska, ce și ele se află în teritoriul fluvial al lui Stryj și al Swicei ne arată, că influența românească a fost odinioară foarte mare în vechiul cerc al Stryjului, și că înainte încă cu abia 300 ani, lângă idiomul rutenesc acolo în munții Carpaților produceau un echo tare sunătoriu și caracteristicile sunete guturale ale idiomului românesc. Cu un cuvînt, eu am părărea pe deplin hotărîtă, că cele mai multe sate galițiane, ce se grupează în giur de Turca, Borynia, Tuchla, Skole, Bolechow, Dolina și Kalusz, precum nu mai puțin satele aceste din urmă înseși se țin de șirul „coloniilor române“ și s'au înființat mai cu samă abia în decursul secolilor XV și XVI. Altcum în cercurile situate în teritoriul fluvial al Dnistrului de sus și al Sanului s'au aflat afară de coloniile indicate în documente încă mul-

1) Spre scopul acesta amintim numai documentele numeroase, ce privesc înființarea de sate românesci în cercul postal Baligrod, Lutowisca și Ustrzyki, precum și în cercul postal Lomna și Lopuszanka.

2) Modul în care s'au întemeiat satele românesci cu drepturi și datorințe au avut cnezul și coloniștii; cu un cuvînt întreaga parte juridică a cestiunii acesteia s'a espus mai bine și mai complet în cele două tractate (în limba polonă Red.) ale contelui Stadnicki citate în consemnarea literaturii (cuprinsă în broșura Academiei Red.)

3) Și celelalte remășițe ale idiomului român din Galiția, se găsesc, afară de Huțuli (Huțeani Red.), eară mai cu samă în Carpații Stryjului și Samborului.

4) E vorba aici de charta specială a monarhiei austro-ungare compusă de primolocotenentul Kafka și de I. Soré.

te altele, cari după părerea mea încă se țin de șirul celor „românesci“ cari însă din lipsă de dovezi directe întocmai ca și cele mai multe sate ale ținutului Stryj-Swica-Lomnica au trebuit să rămână deocamdată neconsiderate în consemnarea sus împărțită.

Precum însă eu de o parte sînt de părere, că așa numitele „sate românesci“ ale Galiției în adevăr s'au înființat cu ajutorul Românilor, așa de altă parte nu vreau să susțin, că Românii au fost doară și locuitorii esclusivi a acelora. După o considerare matură a tuturor motivelor relative inclîn mai mult la aceea convingere, că numai acele sate au fost impopulate de Români sau esclusiv sau totuși în mod precumpenitoriu, cari au epitetul „woloskij“, precum d. e. Kroluk woloski, Tyrawa woloska, Kamionka woloska, Kobylnica woloska; apoi satele, cari port numele Woloszcza, Woloszczyzna, Wolochy, Woloszyznowa, Walachowka, Woloszatka, Wolosianka, Woloska-wies, și în sfîrșit de acele, ce după documente sînt cunoscute ca colonisate curat numai de Români, precum d. e. Bolechow și Stupnica și poate că încă vre-o câteva sate, cari durere astăzi nu se mai pot scoate la iveală. Încât pentru celelalte colonii numite „românesci“, apoi în general trebuie susținut ca regulă, că în ele lângă Români au fost reprezentați și Rutenii, Mazurii, Maghiarii și în mod excepțional și Nemții și Litvanii, pe când de altă parte s'au aflat Români în mod excepțional și în sate neromânesci ale Galiției.

5) Așa d. e. Turze, Topolnica, Strzyliki, Tysowica, Nauczolka, Libuchora și alte sate ale vechilor cercuri Sambor, Sanok, parte și Sandec, în a căror apropiere se află munți, văi șcl., cari port numele magura, hrun, syhla, klyva, lopuska, troian etc.

Bursa de Viena

din 16 Octomvre n. 1879.

Împrumutul de stat din 1860	126 30
Ațiuni de bancă	834 —
Metalicele 5%	69 55
Împrumutul naț. 5% (argint)	69 15
Ațiuni de credit	265 —
Valuta nouă imperială germană	57 85
London	115 85
Galbin	5 58
Napoleon d'aur (poli)	9 33

Economic.

Sibiu, 14 Octomvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.50—9.50; Grâu sîcărăș, fl. 7.30—8.10; Sîcărăș fl. 4.60—5; Orz fl. 4.40—4.80; Ovăs fl. 2.60—3.—Cucuruz fl. 4.60—5; Mălaiu fl. 5—5.50; Cartofi fl. 1.30—1.50; Semînță dec'an epă fl. 7.—8; Mazere fl. 6.50—7; Linte fl. 10—10.50; Fasole fl. 6.50—7 pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 7.50; Slănină fl. 30—32; Unsoare de porc fl. 25.50—26; Sîu brut pro 50 chilo fl. 16—16.50; Sîu de luminări fl. 23.—24; Luminiări de sîu 50 chilo fl. 28—28.50; Sîu un fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.80—90; Căneșă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 42—46 cr.; Carne de vițel 35—40 cr. carne de porc 38—40 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Budapesta 4 Oct. n. Jumătatea primă a săptămînei trecute a fost petrecută cu ploii îndelungate, cari pîtrunzînd binișor în pămîntul uscat a înaintat îmburătoriu semînatul întîrziat de toamnă în a doua jumătate a săptămînei până cătră sfîrșitul ei timpul a fost mesteecat cu nuori și soare, care împregiurare a înaintat și mai tare toate lucrurile întîrziate de o parte, eara de altă parte a fost de tot princiios pentru cucuruz și cartofi, a căror recoltă este foarte îmbucurătoare, chiar cum nu s'a așteptat. Asemenea îmbucurătoriu este culesul viilor; mustul cantitativ este de tot mulțămitor, apoi cualitativ peste toată așteptarea bun, așa, încât vinnrile din anul 1879

vor fi dintre cele mai căutate. Temperatura săptămâni trecute juca între +15—18° R. Bucatele au fost bine căutate și au trecut ca toate articolele din târg în următorul mod:

Grâul 100,000 m. m. cu fl. 13—14.50; sęcara 4000 cu fl. 8—8.70; orșul 4000 m. m. cu fl. 6.25—6.75; ovșul 3500 m. m. cu fl. 6.95—7; cucuruzul 5000 m. m. fl. 6.76—8.10; făina a trecut binișor de multă și cu prețuri indigestibile.

Păstăioasele au avut bună trecere și adecă; fasolea cu fl. 10—10.75; asemenea linte și mazerea; apoi mălaiul cu fl. 6.30; sēmēnța de in cu fl. 10—11 și cea de cânepă cu fl. 9—9.50 toate per 100 chilogramme. Lânile s'au vëndut cu fl. 61—62 per 150 m. m. eară per chilogramă cu fl. 1.80—2.50.

Porcii n'au trecut de astădată ca mai înainte; în târg au fost preste tot 82.630 capete, între acestia din Ungaria 4480, din România 1780 și din Ardeal 140; unsoarea de porc fără vas s'a vëndut cu fl. 48—48.50; Slănina a trecut cu fl. 45—46; șul cu fl. 41.50—42.50; spirtul *en gross* cu fl. 31—31.50; *en detail* cu fl. 34—35 per 100 litre %; cartofii de prima calitate cu fl. 2.50—2.70 per m. m.

Peile au trecut bine și adecă: cele de oaje din Bănat cu fl. 115—130, cele de miel cu prețurile din săptămânile trecute per 102 dărbate, cele de bou din Bănat cu fl. 135—140, și din Ardeal cu fl. 145—150; apoi peile de cal s'au vëndut pärechea cu fl. 12—13.50.

(Esposițiunea de vinuri în Brașov). În 7 și 8 Octomvre st. n. Brașovul s'a bucurat de o esposițiune de vinuri curat transilvanene, pe lângă cari se espuseră și unele din produsele industriei provinciale, atât de puternică odinioara în Orientul Europei, care cu încetul începe a fi coplesită de concurența esternă a Franciei, Angliei și Germaniei. Nu voiu a căuta de astădată după cauzele, din care provine aceasta stagnare, mă voiu ocupa aci numai de vinurile espuse, cu cari făcui mai de aproape cunoștință, avënd onoarea, de a fi ales membru al Juriului.

Esposițiunea se ținu în salele otelului Nr. 1 și, deși s'a făcut în scurt timp și cu puține pregătiri, totuși făcea o bună impresiune asupra vizitatorilor prin aranjamentul seu cu gust și bună ordine. Sala mică a Otelului conținea vinurile espuse în rënd după firmele espunătorilor, după locul producțiunii și după soi și colorare. La prima privire te surprindea eleganta etichetare, forma frumoasă a sticlei și astuparea cea splendidă și practică. Buteliile de vinuri franceze, spanioale, italiene și germane nu sânt nici decum mai cu gust montate și, ce se atinge de fluidul cel conțin, aceasta se poate măsura cu fruntea deschisă cu ori și care confrate străin, provină el din Iohannisberg dela Rin, fie din Bordeaux, Champagne, Burgundia, de sub cerul cel cald al Spaniei, ori din Italia cea frumoasă. Transilvania posedă vinuri, cari odată devenind cunoscute vor forma un isvor principal al averei sale, o speranță cu atât mai îndreptățită, cu cât tocmai vieritul la noi de vre-o trei decenie încoace a trecut prin metamorfoaze și schimbări radicale, nu prin impulsul guvernelor, ci prin propria diligență a vierilor.

Cele dintâie reforme radicale în vieritul din Transilvania le introduseră doi bărbați bine meritați, cari pe la anii cinci decii începură a smulge vița antică de viie din rădăcini și ași plânta viile cu viță importată din Portugalia, Francia și Germania după sistemele și disciplinele vieritului modern. Rislingul, Tramina, Sauvignonul, Medocul, Muscatul, Oporto etc. Colonisti de ai lui Noe din țeri străine au început de ași uita de antica lor patrie și a produce sub dulcele ceriu al Transilvaniei adevărate necare. Ba unele vițe străine acclimatise produc la noi vin mai bun, mai escelent decât în patria originală d. e. Rislingul, Muscatul, s. a. Alții îmbărbătați de strălucitele rezultate ale celor doi inițiatori începură

de ai imita și ași „rigola“ (ital: rigolare = regula) viile și astăzi Transilvania posedă o mulțime de pogoane de astfel de vii, cu numărarea cărora anevoie cred, că se ocupă biroul statistic dela Budapesta. Chiar țereni simpli începură de ași planta viile cu Risling, Tramina s. a. ași pune în rënd după meridian, adecă astfel ca umbra se nu cadă de pe o viță pe alta și strugurele să fie espuse cu totul arșiței soarelui spre a se puté coace cu desevărsire. Schimbarea radicală s'a aplicat și la cules; strugurii de un soi se pun laolaltă și cei de o colorare încă se separează. După „sđromsit“ (sđrobit) se așață într'un vas (cadă) mare și aci rămân espusi soarelui până în momentul, când începe a se produce fermentațiunea. Aceasta se face pentru ca prin procesul ferberiei unele corpuri aromatice ale strugurelui, cari sânt mai vërto localitate în coaja ei, să fie mai bine estrase. Din vasul în care au fost espusi se iau apoi și se tescuiesc. Astfelu se scoate acuma deliciosul nectaru prin multe locuri în Transilvania și meritul introducerii acestei prime reforme binefăcătoare este a domnilor br. Stefan Kemény și Ioan Paget, proprietari mari transilvaneni. Acești domni s'au prezentat cu produsele d-lor astfel manipulate pe la esposițiunile universale europene și de repețite ori au primit vinurile d-lor medalii de aur la Paris, Viena și Londra.

După astfel de pregătiri îndelungate și după ce vinul transilvanean se făcui bine cunoscut și în țeri străine, își ținu întrarea triumfală în orașul Brașov, ca aci în orientul cel mai estrem al monarhiei se poată spune confrăților din România: Nu umblați pînă nouă țeri și nouă mări, când țara vecină a Ardealului produce atâtea soiuri de vinuri din cele mai escelente. Această li se poate dice cel puțin până atunci, până când nuși vor cultiva viile și vinurile lor în mod rațional după metoda cea mai nouă.

Pe dealurile murășuli, ale Târnavelor, ale Secașului se produc vinuri, cari au renume vechiu, de exemplu cele de sânta Maria, Telnă, Micasasa, Ojdu, Stard, Ohaba, și Cut, în Silvania: Tusnad și Silvaș, dar din nenorocire au rămas puțin cunoscute și de aceea puțin esportate. A cui e vina? Negreșit că nu atâtea a producătorilor cât a guvernelor, cu deosebire a guvernului „patriotic“ de astăzi. Cu toată productivitatea cea mare a țerei în vinuri bune și nobile nu posedem încă nici în ziua de astăzi în toată Transilvania o singură scoală de vierit, nici o vie ori pivniță de model susținută de regim, în care și la care bietul țeran se poată învăța ași lucra viia bine și ași manipula vinul după sistema nouă, ca astfel acela, ce le-a vëndut și esperiat introducându-se la moșia sa, se poată câștiga mai mult. La noi ce e drept se „maghiarisează“ dar puțin se lucrează atât pentru ridicarea și nobilitatea produselor, cât pentru ușurarea esportului și înmulțirea averii concetățenilor, deși parale pentru existența statului trebuie multe, imens de multe. Cu puțină jertfă s'ar puté ridica calitatea viilor în Transilvania; o lege care să scutească pe posesorii de vii nou regnate cel puțin cum scutesce pe posesorii caselor din nou zidite pe timp de de ce ani de imposite ar contribui la înfrumșetarea regiunii vinurilor în Transilvania astfel, că multe dealuri care acuma sânt sterpe s'ar prefăce în vii frumoase și productive. Eată uncâmp de activitate măreată ce stă de mult deschis celor dela guvern, n'au decât se urmeze vechia admonițiune „Carpe diem.“

(G. Tr.) Dr. N.

(Recolta în Francia). După un buletin oficial din Paris, recolta grânelor în Francia a fost estimp numai de 76,500,000 hectolitre, pe când până acum era, una peste alta, de 102 milioane; în anul trecut a fost de 95 milioane, Asemenea și recolta sfeclelor de zăhar a fost cu 25 la sută mai jos.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 4 Noem. și 4 Dec. imob. lui Wolfgang Aron în Fernas (judoc. cerc. Huedin); în 22 Oct. și 22 Noem. imob. lui Anghel Popovits în Abrud (jud. cerc.); în 8 Noem. și 15 Dec. imob. lui Toader Pap în Sânbenedic (trib. Oșorheiu); în 5 Noem. și 6 Dec. imob. lui Alecsandru Arnos în Bagamar (judoc. cerc. Székelyhid); în 17 Noem. imob. Rosaliei Schmotzer născută Török în Cluj (trib.); în 11 Noem. și 13 Dec. imob. lui George Gross și soției sale în Heltia (trib. Brașov); în 10 Noem. imob. lui Wolfgang Hersch în Curtuiș (judoc. cerc. Șomcuta-mare); în 22 Oct. și 22 Noem. imob. lui Ioan Csány în Abrud (judoc. cerc.); în 13 Noem. imob. lui George Elek în Terinia (judoc. cerc. Sânmărtin); în 13 Noem. și 13 Dec. imob. lui Mitrosan Melinte în Fofeldea; în 5 Noem. și 5 Dec. imob. Catarinei Schuster născută Fjalten și soți în Roșia; în 4 Noem. și 4 Dec. imob. lui Ioan a lui Roman Popa în Veștem; în 10 Dec. 1879 și 10 Ian. 1880 imob. lui Carol Voll în Avrig (trib. Sibiu); în 22 Oct. imob. lui Michail Molnár în Gelența (trib. K. Oșorheiu).

Nr. 95.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii de classa a III din Sâmbăta-inferioară, protopresbiteratul Făgărașului II, se escrie concurs până la 28 Octomvre a. c. st. v.

Emolumente sânt:

1. Venitul epitrafirului după regularea parochiilor peste tot 141 fl.
2. O di de lucru de vară și o di de earnă sau aceea plătită cu bani a 1 fl. dela 100 gazde 100 fl.
3. La bobotează 30 fl.
4. Dela un sărindar ce obicnuiesce comuna în tot anul 10 fl.
5. Dela erar pentru prestarea funcțiunilor la personalul ergheliei de cai erariali 50 fl.
6. Folosirea cintirimului bisericiei 5 fl. Suma 336 fl. v. a.

Cei ce ar dorii să ocupe această stațiune parochială sânt poftiți, ca în terminul ficsat se-și aștearnă concursesele sale instruite cu documentele recerute în înțelesul „Statului organic“, nubscrisului oficiu presbiteratul.

Avrig 27 Septemvre 1879.
În conțelegere cu comitetul parochal.

Vasilie Macsim m. p.,
adm. protopresb. Făgărașului II-lea

Sz. 2583 1879 szbiroi.

3—3

CONCURS.

Spre ocuparea nou sistemisatului post de vice-notariu al notariului cercual, din comunele Săcel, Magu și Aciliu cu locuința în Aciliu în cercul preturii Săliste, se escrie prin aceasta concurs până 1 Noemvrie 1879.

Emolumentele inpreunate cu acest post nou creat sânt: salariul fics anual cu 300 fl. v. a. cuartir liber precum și tacsele obicnuite pentru scrisori private.

Doritorii, ce vor a reflecta la acest post, au de a îndrepta recursele lor instruite în sensul art. de lege XVIII din anul 1871 până la terminul mai sus indicat la pretura cercuală.

Săliste în 5 Octomvre 1879.

Pretura cercuală.

CONCURS.

La scoala confesională din comuna Petrifalēu protopresbiteratul Sebeșului a devenit stațiunea de învățatoriu vacantă, pentru a căreia reîntregire se escrie concurs cu termin până la 14 Octomvre st. v.

Salariul învățătoresc e 60 fl. v. a. cortel în zidirea scoalei și lemne de foc.

Doritorii de a se aplica la prenotata stațiune învățătorească au ași așterne suplicele sale inzestrate cu documentele prescise inspecțiunei scolare districtuale gr. or. în S. Sebeș până la terminul arătat.

Petrifalēu în 20 Septemvre 1879.

3—3

Comitetul parochial.

Tipografia archidieceșană în Sibiu.

A eșit de sub presă:

1

CALENDARIU

pe anul visect dela Christos

1880.

Anul al douăzeci și nouălea.

Prețul unui esemplar legat 30 cr., pentru vëndători nelegat 23 cr. v. a și legat 25 cr. v. a.

CUPRINSUL:

(112 pagine tipărite cu litere după ortografia „cu semne“)

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenți europeni. — Tacse de timbru pentru polițe și documente. — Servitiul postal și telegrafic.

Șematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania

(23 pagine cu câte două coloane).

Ierarchii metropoliilor învecinate din Austro-Ungaria.

Domnița Ruxandra, (Novelă istorică). — Poesii („Psalmul 8“; „Ciasornicul îndreptat“; „Cele patru virtuți“; „Mândrul“; „N'ai profivnică sub soare“). — Calendaru economic (pentru fie-care lună a anului). — Însemnarea tērgurilor. — Mēsurile nouē și vechi. — Conspectul sēptemănilor (pe anul visect 1880). — Catalogul cărților, cari se află în tipografia archidieceșană. — Anunciuri.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiu.